

*Сизько К.В. ст. гр. ФКфе-12-2
Науковий керівник:
завідувач кафедри економічного аналізу
і фінансів, д.е.н., проф. Єрмошкіна О.В.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
університет», м. Дніпропетровськ, Україна)*

УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ БАНКУ

В сучасних умовах розвитку банківської системи України, управління і прийняття рішень в сфері банківського кредитування проводяться в умовах невизначеності, конфліктності, дії дестабілізуючих чинників і зумовлених ними ризиків. Серед усієї сукупності банківських ризиків одне з центральних місць займає кредитний ризик. Питання аналізу ефективності управління кредитним ризиком банку та шляхи їх удосконалення є предметом дослідження багатьох зарубіжних та вітчизняних вчених, зокрема О. Васюренка, А. Герасимовича, Д. Петрова, О. Лаврушина, Л. Примостки, М. Савлука, В. Пірога, А.Мороза та ін. Незважаючи на значний внесок науковців у дослідження проблеми ефективного формування та оцінки кредитного портфелю, дане питання натепер залишається актуальним, потребує подальшого дослідження як в теоретичному, так і в практичному плані.

Відповідно, метою даного дослідження є вибір напрямів удосконалення процесу аналізу ефективності управління кредитним ризиком банку з урахуванням вимог до надійності та платоспроможності банку.

Кредитний ризик притаманний усім видам банківської діяльності, де результат залежить від діяльності контрагента, емітента або позичальника. Він виникає щоразу, коли банківська установа надає кошти, бере зобов'язання щодо їх надання, інвестує кошти або іншим чином ризикує ними відповідно до укладених угод. При цьому кредитний ризик поєднує в собі такі ризики, як стратегічний ризик, валютний ризик, процентний ризик, ринковий ризик, ризик країни тощо. Вивчаючи сутність кредитного ризику, необхідно чітко усвідомлювати, що його рівень безпосередньо пов'язаний із ефективністю системи управління

процесом банківського кредитування. Він не обмежений рамками грошового вимірювання імовірнісного відхилення реалій від прогнозів, що базуються на фінансових наслідках (збиток, банкрутство), і охоплює область отримання додаткової незапланованої вигоди (доходу, прибутку) в порівнянні з прогнозованими ризиковими подіями за умови подолання невизначеності в русі позиченої вартості.

Для вимірювання рівня ризику існують критерії, які дають змогу кількісно визначити ризик, прийнятний для банку. Такими критеріями, зокрема, є встановлені НБУ економічні нормативи, які використовуються для забезпечення мінімізації рівня ризику є обов'язковими до виконання всіма банками.

Відповідно до Постанови НБУ Про порядок регулювання діяльності банків в Україні, до нормативів кредитного ризику належать: Н7 – норматив максимального розміру на контрагента (не більше 25 %); Н8 – норматив великих кредитних ризиків (не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу); Н9 – норматив максимального розміру кредитів, гарантій, поручительств, наданих одному інсайдеру (не більше 5 %); Н10 – норматив максимального розміру кредитів, гарантій, поручительств, наданих інсайдерам (не більше 30 %).

Удосконалення аналізу ефективності управління кредитним ризиком банку зводиться до пошуку більш ефективних методів з урахуванням можливостей математичного прогнозування зміни кредитного портфеля в умовах мінливого зовнішнього середовища. Сьогодні до таких методів відносять сек'юритизацію, лімітування, хеджування, резервування та диверсифікацію. Сучасними тенденціями розвитку банківської сфери України є необхідність використання новітніх технологій зважаючи на зазначені вище об'єктивні причини, для українських банків механізм сек'юритизації в найближчому майбутньому може стати одним з найбільш ефективних щодо управління ризиками кредитного портфелю, а також отримання додаткових прибутків.